

**శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం**

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,  
హేమంత ఋతువు, మార్గశిర మాసం

- 212 -

శుక్ల పక్షి - 18.12.2023

శ్రవణం-సోమవారము

**శ్రీ గురు ధ్యానమ్**

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।  
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

**శ్రీనివాస ధ్యానమ్**

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।  
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

**అథ సంకల్పః**

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,వికవింశస్కర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

**శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన** - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।  
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

**శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన** - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।  
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

**శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన** - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।  
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

**శ్రీ రామ ప్రార్థన** - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।  
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

**శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః**

**అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః**

తతస్త్వం ప్రాప్స్యసే పుత్ర నిరయం లోకవిశ్రుతమ్ ।  
 బ్రహ్మహత్యామివాధర్మాత్ సముద్రస్పరితాం పతిః ॥ 21.27 ॥

విలపంతీ తదా దీనాం కౌసల్యాం జననీం తతః ।  
 ఉవాచ రామో ధర్మాత్మా వచనం ధర్మసంహితమ్ ॥ 21.28 ॥

నాస్తి శక్తిః పితుర్వాక్యం సమతిక్రమితుం మమ ।  
 ప్రసాదయే త్వాం శిరసా గన్తుమిచ్ఛామ్యహం వనమ్ ॥ 21.29 ॥

ఋషిణా చ పితుర్వాక్యం కుర్వతా వ్రతచారిణా ।  
 గౌర్వతా జానతా ధర్మం కణ్డనాఽపి విపశ్చితా ॥ 21.30 ॥

అస్మాకం చ కులే పూర్వం సగరస్యాజ్జయా పితుః ।  
 ఖనద్భిః సాగరైర్భూమిమ్ అవాప్తస్సుమహాన్ వధః ॥ 21.31 ॥

జామదగ్న్యేన రామేణ రేణుకా జననీ స్వయం ।  
 కృత్వా పరశునాఽరణ్యే పితుర్వచనకారిణా ॥ 21.32 ॥

ఏతైరవ్యైశ్చ బహుభిః దేవి దేవసమైః కృతమ్ ।  
 పితుర్వచనమక్లేబం కరిష్యామి పితుర్హితమ్ ॥ 21.33 ॥

న ఖల్వేతన్మయైకేన క్రియతే పితృశాసనం ।  
 ఏతైరపి కృతం దేవి యే మయా తవ కీర్తితాః ॥ 21.34 ॥

నాహం ధర్మమపూర్వం తే ప్రతికూలం ప్రవర్తయే ।  
 పూర్వైరయమభిప్రేతః గతో మార్గోఽనుగమ్యతే ॥ 21.35 ॥

తదేతత్తు మయా కార్యం క్రియతే భువి నాన్యథా ।  
 పితుర్హి వచనం కుర్వన్ న కశ్చిన్నామ హీయతే ॥ 21.36 ॥

తామేవముక్త్యా జననీం లక్ష్మణం పునరబ్రవీత్ ।  
 వాక్యం వాక్యవిదాం శ్రేష్ఠః శ్రేష్ఠస్సర్వధనుష్మతామ్ ॥ 21.37 ॥

తవ లక్షణ జానామి మయి స్నేహమనుత్తమమ్ ।  
విక్రమం చైవ సత్యం చ తేజశ్చ సుదురాసదమ్ ॥ 21.38 ॥

మమ మాతుర్మహద్దుఃఖమ్ అతులం శుభలక్షణ ।  
అభిప్రాయమవిజ్ఞాయ సత్యస్య చ శమస్య చ ॥ 21.39 ॥

ధర్మో హి పరమో లోకే ధర్మే సత్యం ప్రతిష్ఠితమ్ ।  
ధర్మసంశ్రితమేతచ్చ పితుర్వచనముత్తమమ్ ॥ 21.40 ॥

సంశ్రుత్య చ పితుర్వాక్యం మాతుర్వా బ్రాహ్మణస్య వా ।  
న కర్తవ్యం వృథా వీర ధర్మమాశ్రిత్య తిష్ఠతా ॥ 21.41 ॥

సోఽహం న శక్య్యామి పితుః నియోగమతివర్తితుమ్ ।  
పితుర్హి వచనాద్వీర కైకేయాఽహం ప్రచోదితః ॥ 21.42 ॥

తదేనాం విస్మజానార్యాం క్షత్రధర్మాశ్రితాం మతిమ్ ।  
ధర్మమాశ్రయ మా తైక్ల్యం మద్భుద్ధిరనుగమ్యతామ్ ॥ 21.43 ॥

**ఇత్యార్షే శీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః**

**॥ ధీలశ్ఛృతిః ॥**

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।  
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

**శ్రీరఘుచన్ద్రపీఠాభ్యాణే నీమః**

**❀ అశుభసంహార ధ్యానము ❀**

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।  
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।  
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।  
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥



ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

**అశుభసంహారప్రార్థన**

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,  
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।  
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,  
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥  
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।  
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥



**అశుక్షమాప్రార్థన** : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।  
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

**అశుభసంహారధ్యానము** : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,  
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।  
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్మై,  
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥



**అశుగుంగళము** : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।  
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

